Obtenció, traspàs i guarda de dades personals

Protocol de bones pràctiques

comitè d'ètica aplicada
Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà

2021

CONSELL COMARCAL
DE L'ALT EMPORDÀ

INCLUSIÓ
ALT
EMPORDÀ

Edita:
Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà

Desembre 2021

comitè d'ètica aplicada

Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà

Obtenció, traspàs i guarda de dades personals

Index

I. Introducció. 5

II. Aclariments. 6

Confidencialitat i secret professional. 6

Dades confidencials i dades no confidencials. 6

Consentiment i consentiment jurídic. 7

III. Pautes per a la recollida de dades personals. 8

1. La calidesa de l'encontre, presentació del o la professional i explicació de la finalitat de l'encontre. 8
2. Aclariment del tipus de relació professional que s'estableix. 9
   - 2.1 De servei a la persona o persones ateses. 9
   - 2.2 De servei a terceres persones o entitats. 10
   - 2.3 De doble servei. 12
3. Si s'han de recollir dades personals, informar de per què es necessiten i, si s'escau, de les possibles conseqüències de donar-les o de no fer-ho. 14
4. Si s'han de traspassar dades personals a altres professionals o serveis. 14
   - 4.1 Explicar aquesta necessitat i identificar els o les professionals o serveis amb els quals es compartiran. 14
   - 4.2 Informar dels tres criteris de traspàs de dades personals i, si s'escau, les possibles situacions que poden justificar trencar el secret professional. 15
5. Explicar les mesures de protecció de les dades personals, els drets ARSLOOP i a qui i a on cal dirigir-se per exercir-los. 15
6. Al final del procés d'informació, demanar el consentiment oral i escrit per recollir i tractar les dades personals. 18

IV. Excepcions al deure de disposar del consentiment oral i escrit per recollir i tractar les dades personals. 21

7. La licitud del tractament: consentiment, relació contractual, obligació legal, protecció d'interessos vitals, exercici poders públics i interessos legítims. 21
8. Possible o confirmat risc o abandonament d'infants o adolescents. 22
9. Protecció de persones adultes sense capacitat per entendre danys o riscos significatius. 28
10. Protecció de danys injustos a terceres persones. 28
11. Requeriment judicial. 30
12. Utilitzar dades personals per a finalitats diferents a les que es van recollir i sense el consentiment de la persona afectada. 30

V. Persones que han elaborat o col·laborat en aquest document. 32

I Introducció

La intimitat és una necessitat humana cabdal, i també un dret fonamental. Com a servidors públics, els i les professionals de l'àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà tenim el deure de vetllar pel compliment d'aquest bé en totes les dimensions de l'acompanyament a les persones. Per tant, no tenir cura de les dades personals de les persones que s'atenen en l'activitat professional no és només un delicte, sinó també i principalment un dany a la persona atesa.

En el procés de recollida de dades personals, s'haurien de seguir les pautes que s'indiquen a continuació. Aquestes pautes s'han d'adaptar a cada situació de forma raonable i honesta, perquè seguir-les o explicar-les totes i al peu de la lletra i al mateix moment és exagerat i, en algunes situacions, pot arribar a ser maleficient.

Aquest protocol ha estat redactat pel Comitè d'Ètica Aplicada de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, amb l'assessorament de Joan Canimas Brugué, adaptant a les inquietuds i problemàtiques dels professionals que hi han participat allò descrit a l'obra *Intimitat*(1) i als textos jurídics que aquí es referencien. Posteriorment, va ser sotmès a la consideració i crítica de tots els professionals de l'Àrea de Benestar del Consell Comarcal de l'Alt Empordà, amb els quals es van celebrar dues jornades de treball. Finalment, en Miquel Àngel Martínez, de Tarsys Consultoría, hi va realitzar comentaris i correccions molt oportunes respecte de les lleis de protecció de dades.

(1) Canimas Brugué, J. (2020). *Intimitat*. Barcelona: Fundació Universitat Oberta de Catalunya (FUOC).

II Aclariments

Confidencialitat i secret professional

Del dret a la intimitat se'n deriven les obligacions de confidencialitat i secret professional, que són deures morals, legals i, en algunes professions, tecnocientífics, perquè permeten una relació de confiança entre el professional i la persona atesa imprescindible pel bon exercici de la professió.

Confidencial significa que es fa o es diu en la confiança que es mantindrà la reserva del que s'ha fet o dit i el secret professional és la obligació que tenen els membres de certes professions de no revelar els fets que han conegut en l'exercici d'aquesta professió.

Del dret a la intimitat se'n deriven les obligacions de confidencialitat i secret professional, que són deures morals i legals.

Dades confidencials i dades no confidencials

Les dades poden ser confidencials o no confidencials. En el grup de les dades confidencials hi ha les dades personals (hi ha dades confidencials que no són personals, per exemple la fórmula d'una patent, les dades d'una empresa, els resultats d'una recerca que encara no s'ha fet pública, etc.). El Reglament General de Protecció de Dades 2016/679 de la Unió Europea i la Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals entenen per dada personal qualsevol informació sobre una persona física identificada o identificable. Una informació, per tant, es converteix en dada personal quan és possible identificar la persona a la qual es refereix.

La diferenciació entre dada confidencial i no confidencial és molt útil. Quan es comparteixen dades que no són confidencials, no es trenca la confidencialitat ni el secret professional, la qual cosa permet compartir informació amb altres professionals per avançar en el coneixement (per exemple, exposant i analitzant casos pràctics anònims en congressos, publicacions, cursos de formació, etc.) o per sortir d'un atzucac (per exemple, demanant consell sobre una situació sense que l'interlocutor sàpiga ni pugui esbrinar a qui ens referim).

Una informació es converteix en dada personal quan és possible identificar la persona a la qual es refereix.

Consentiment i consentiment jurídic

En alguns contextos lingüístics, cal distingir entre *consentiment i consentiment jurídic*, perquè demanar permís és quelcom que, llevat casos excepcionals, s'ha de fer sempre, sigui quina sigui l'edat de la persona i la magnitud de l'acció. En canvi, el consentiment jurídic només s'ha de demanar quan la llei ho assenyala.

En algunes situacions, no distingir entre *consentiment i consentiment jurídic* pot portar a la mala praxi de considerar que el consentiment no és necessari en algunes situacions perquè la llei no ho exigeix, ja sigui perquè l'acció professional no és especialment rellevant o perquè amb el consentiment per substitució o representació n'hi ha prou(2).

És necessari distingir entre consentiment i consentiment jurídic per evitar la mala praxi de considerar que el consentiment no és necessari en les situacions en què la llei no ho exigeix.

(2) El consentiment per substitució o representació és el que dóna una altra persona perquè l'afectada no pot donar-lo per manca de llibertat reflexiva (incapacitat cognitiva temporal o permanent) i no es coneixen les seves voluntats anticipades. Pot ocórrer que la decisió substitutiva coincideixi amb la voluntat expressada per la persona afectada, o que no coincideixi, o que no sigui possible saber-ho perquè la persona no va poder ni pot expressar-la.

III Pautes per a la recollida de dades personals

1. La calidesa de l'encontre, presentació del o la professional i explicació de la finalitat de l'encontre.

Els encontres es donen a través de diferents mitjans: llenguatge, imatge, gest, contacte telemàtic o presencial, etc. El «bon dia», «bona tarda», «bona nit» o qualsevol altra forma de salutació afectuosa, no és una banalitat. És reconeixement i manifestació de desig de benaurança vers l'altre, que són dos fonaments de la condició humana i de les relacions. A partir d'aquest reconeixement i desig de benaurança, és possible desplegar i practicar la cortesia, el bon tracte, la calidesa vers l'altre(3) i el respecte a la seva intimitat.

Els encontres no són aliens als contextos personals d'aquells que es troben. Les històries de vida i les situacions personals hi són presents d'una o altra manera. Les persones que atenen els Serveis Socials solen trobar-se en situacions de vulnerabilitat o adversitat que requereix no només cortesia, bon tracte, calidesa i protecció de les seves dades personals, sinó també paciència, comprensió i posar-se, en la mesura del possible, en el seu lloc. Per tal que això sigui possible, no només fan falta actituds, aptituds i virtuts per part dels professionals, sinó també que les institucions en i per a les quals treballen cuidin aquests professionals i els facilitin els instruments i les condicions per exercir correctament la seva tasca.

El primer contacte amb Serveis Socials sol ser per telèfon. El o la professional s'ha de presentar, ser amable, practicar una escolta respectuosa i activa, donar solucions o orientar correctament i acomiadar-se de forma educada i càlida. L'atenció telefònica de primera línia de vegades ha d'atendre persones que estan enfadades o que mostren poc respecte, la qual cosa requereix professionals amb virtuts i habilitats per poder respondre-hi adequadament i que la institució els doti dels recursos i el suport necessaris.

L'atenció dels Serveis Socials requereix cortesia, bon tracte, calidesa i protecció de les dades personals de les persones. També paciència, comprensió i posar-se, en la mesura del possible, en el seu lloc.

El primer contacte de la persona atesa amb els Serveis socials sol ser per telèfon. És important mantenir una comunicació assertiva i seguir les pautes assenyalades en aquest protocol.

(3) Emmanuel Levinas, el gran filòsof de l'alteritat, ho resumeix molt bé quan diu: «Bon dia, desig o benedicció, interès pel destí de l'altre, inquietud original per la seva vida i per la seva mort. El bon dia abans del raonar, encara que l'amor al proïsme s'hagi oblidat per culpa de l'amor a la veritat» (Levinas, E. (1990). «La ética», a *El sujeto europeo*, Madrid: Fundación Pablo Iglesias, 1990).

Cal una comunicació assertiva en la presentació del professional i en les explicacions sobre allò que la persona pregunta. Si en aquesta primera atenció telefònica es demanen dades personals, el o la professional ha d'explicar el motiu pel qual es fa i a qui es traspassaran, seguir les pautes assenyalades en aquest protocol, adaptant-les a les condicions en les quals es produeix l'atenció.

Quan la persona és atesa presencialment, cal cuidar l'espai en que es produirà, que ha de ser càlid, acollidor i a resguard. I si l'encontre es dona en l'espai de la persona atesa, cal ser extremadament respectuosos i circumspectes.

Quan la persona és atesa presencialment, l'espai ha de ser càlid, acollidor i a resguard. Si l'encontre és a casa seva, cal ser molt respectuosos/es.

El o la professional o professionals s'han de presentar, explicar la finalitat de l'encontre, les característiques i el procés previst i, si pertany a un servei o equip, ha de presentar el servei i la composició de l'equip.

Moltes vegades, les persones ateses són emplaçades a explicar coses de la seva vida extremadament sensibles, la qual cosa requereix una escolta activa i càlida i evitar, en la mesura del possible, que ho hagin de repetir a altres professionals.

2. Aclariment del tipus de relació professional que s'estableix.

És importantíssim aclarir el tipus de relació professional que s'estableix amb la persona o persones ateses respecte a la confidencialitat i el secret professional. Aquesta relació pot ser de tres tipus:

És importantíssim aclarir el tipus de relació professional que s'estableix amb la persona atesa respecte a la confidencialitat i el secret professional.

2.1 De servei a la persona o persones ateses (per exemple, en una relació terapèutica).

En aquest tipus de relació, el o la professional persegueix el bé de la persona o persones ateses i té amb elles els deures de confidencialitat i secret professional. Aquests dos deures no són absoluts i tenen les excepcions assenyalades a les pautes 7 (licitud del tractament), 8 (situacions en les que es doni un possible o confirmat risc o abandonament

d'infants o adolescents), 9 (protecció de persones adultes sense capacitat per entendre danys o riscos significatius), 10 (protecció de danys injustos que la persona pot ocasionar a terceres persones), 11 (requeriment de dades personals per part del jutge) i 12 (finalitat diferent).

En aquest tipus de relació, la tramitació administrativa per part del o la professional també pot formar part del servei a la persona i reforçar el vincle de confiança i l'acció psicosocioeducativa.

En aquest tipus de relació, el o la professional té amb elles els deures de confidencialitat i secret professional. Aquests dos deures no són absoluts i tenen excepcions.

2.2 De servei a terceres persones o entitats (per exemple, quan un o una psicòloga actua de pèrit pel jutge o un o una treballadora social administra ajudes públiques).

En aquest tipus de relació, el o la professional persegueix interessos de terceres persones o entitats. En aquestes situacions, els deures de confidencialitat i secret ja no són els mateixos que en la relació anterior i, per tant i sempre que l'activitat professional sigui legal, el professional traspassarà les dades personals de les quals tingui coneixement a terceres persones o entitats, encara que no disposi del consentiment de la persona afectada.

En aquest tipus de relació, el professional podrà traspassar les dades personals de les quals tingui coneixement a terceres persones o entitats, encara que no disposi del consentiment de la persona afectada.

En algunes situacions, aquest segon tipus de relació professional pot produir a la persona atesa perjudicis que no se li podrien provocar si s'estigués al seu servei, per exemple, informar a l'Administració pública d'una dada personal que impedirà que la persona atesa obtingui una ajuda econòmica. Traspassar aquesta dada personal seria una mala praxi en el primer tipus de relació professional (de servei a la persona atesa) i, en canvi, és un deure en aquest segon tipus (de servei a terceres persones o entitats).

En algunes professions, la diferenciació entre aquests dos tipus de relació professional està molt clara: l'advocat defensor i l'advocat de la part contrària, el psiquiatre personal i el pèrit psiquiatre que envia el jutge, l'economista personal i l'inspector d'hisenda, el propi

mecànic del cotxe i el pèrit de la companyia d'assegurances, etc. Als Serveis Socials, en canvi, aquesta diferenciació de vegades no queda clara.

De vegades, en Serveis Socials es produeix l'error de considerar que els professionals estan sempre al servei de la persona atesa i, a partir d'aquesta falsa premissa, que les relacions que s'estableixen amb ella han de ser sempre de confiança i, per tant, de secret professional. Això provoca no pocs conflictes ètics i males pràctiques quan el professional està al servei de terceres persones o entitats i obté o disposa, a través d'una relació de confiança pròpia del primer tipus de relació, dades personals que perjudiquen aquesta persona. Per tant, aclarir el tipus de relació professional que s'inicia és un deure moral i jurídic respecte de la persona atesa i, a més a més, pot evitar molts d'aquests conflictes.

De vegades, en Serveis Socials es produeix l'error de considerar que els professionals estan sempre al servei de la persona atesa i per tant que les relacions que s'estableixen amb ella han de ser sempre de confiança i secret professional. Aclarir el tipus de relació professional que s'inicia és un deure moral i jurídic respecte de la persona atesa.

Només hi ha una excepció a la possibilitat que comporta aquest segon tipus de relació professional: quan s'atenen persones en situació d'especial vulnerabilitat.

En aquestes situacions, l'interès just d'aquestes persones hauria d'estar per sobre dels interessos de les persones o entitats per a les quals es treballa. Aquesta norma ètica només està reconeguda per la llei en l'àmbit de la infància, a través del dret a l'interès primordial o superior de l'infant(4). Aquesta qüestió obre un ventall de possibilitats i una anàlisi que aquí no és possible realitzar i que tenen a veure amb la capacitat dels i les professionals per determinar en quines situacions no haurien de complir mandats que consideren èticament incorrectes tot i ser legals(5).

(4) Article 3 de la *Convenció sobre els Drets de l'Infant* (1989) *i Convenció sobre els Drets de l'Infant. Observació general núm. 14 (2013) sobre el dret de l'infant a que el seu interés superior sigui considerat primordial*, entre altres.

(5) A Catalunya n'ha estat un bon exemple la negativa dels professionals dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona de no acompanyar la comitiva judicial quan es produeix un desnonament.

2.3 De doble servei (per exemple, treballadores o treballadors socials que realitzen funcions d'ajuda i acompanyament, però també gestionen ajudes econòmiques de l'Administració pública).

En aquest tipus de relació coincideixen les dues anteriors (de servei a la persona o persones ateses i de servei a terceres persones o entitats).

En aquest tercer tipus de relació professional es poden produir conflictes de fidelitats. Per exemple, quan en una relació de confiança pròpia del primer tipus de relació professional, la persona atesa explica que no té cap feina amb contracte laboral i que s'ha hagut d'espavilar amb feinetes de subsistència (economia submergida) i un temps després, demana una ajuda a l'Administració (per adquisició de material escolar, menjador, lloguer, alimentació, ortopèdia, etc.) que tramita el o la mateixa professional i en els criteris d'atorgament hi ha "altres ingressos" que, si el professional assenyala, la persona no rebrà l'ajuda.

Els conflictes d'una relació professional de doble servei no s'han de confondre amb els conflictes que es poden produir quan, en una relació de servei a la persona o persones ateses, es donen les excepcions assenyalades a les pautes 7, 8, 9, 10, 11 i 12. Tampoc s'han de confondre amb aquelles situacions en les quals la persona o entitat per a la qual es treballa demanen que s'obtinguin dades personals de les persones ateses que són contràries a la bona praxi professional.

Les relacions de doble servei no s'haurien de produir mai, perquè malmeten i de vegades penalitzen la confiança, provoquen indefensió en la persona atesa i generen males praxis, malestar professional i desprestigi de la professió. Si no es poden evitar, hi ha tres actuacions possibles:

En aquest tipus de relació professional es poden produir conflictes de fidelitats. Les relacions de doble servei no s'haurien de produir mai. Si no es poden evitar hi ha tres actuacions possibles que es proposen en aquest protocol.

(1) Separar els dos serveis, cada un amb professionals i equips de treball diferents, tal i com es fa en alguns països, per exemple França, garantint que no hi haurà traspàs de dades personals entre els equips que puguin perjudicar la persona.

Aquesta fórmula no impedeix que el o la professional de confiança (primer tipus de relació professional) doni suport en la tramitació d'ajudes, però no el portarà a la situació de doble fidelitat i en el supòsit que li aboqués, podrà retirar el seu suport explicant les causes, sense que la tramitació s'aturi.

Si aquesta alternativa no és possible:

(2) A l'inici de la relació professional informar la persona o persones ateses del possible conflicte d'interessos que es pot produir, és a dir, que es pot donar una situació en la qual alguna dada personal que li faciliti en una relació de confiança podria ser emprada en contra seva per algun requeriment de la institució per a la qual treballen. Aquesta opció pot minvar o impedir la confiança i, per tant, el treball psicosocioeducatiu o sociosanitari.

(3) Quan es doni una situació de doble fidelitat i, per tant, de conflicte d'interessos, el professional es desdoblarà en una mena d'«amnèsia voluntària» en la qual tot allò que sap de la persona atesa i que és fruit de la relació de confiança i, molt possiblement, dades personals que van ser recollides per a una altra finalitat, no s'utilitzarà i les dades personals requerides per l'Administració se li demanaran de nou, informant-la dels efectes que pot tenir donar-les, no donar-les o mentir, si s'escau.

La solució que aquí es proposa permet una bona praxi professional en una situació anòmala que els professionals han de denunciar a qui correspongui per tal que es resolgui quan abans millor. Permet no trencar la confidencialitat i el secret professional amb la persona atesa i apaivagar el malestar moral que aquestes situacions provoquen en els professionals.

3. Si s'han de recollir dades personals, informar de per què es necessiten (finalitat) i, si s'escau, de les possibles conseqüències de donar-les o de no fer-ho.

3.1. S'ha d'informar de per què es necessiten les dades personals que es demanen en termes de la llei, de la finalitat del tractament de les dades. Consideracions 32, 39, 42, 50 i 60 i articles 5.1b, 6 i 13 del RGPD 2016/679) i, si s'escau, de la necessitat o no de donar-les i de les possibles conseqüències de no fer-ho (consideració 60 i article 13 RGPD 2016/679) o de fer-ho.

S'ha d'informar de per què es necessiten les dades personals que es demanen i de la finalitat del seu tractament.

3.2. En el supòsit que es volguessin utilitzar les dades personals (no dades anònimes o no confidencials) per a una finalitat diferent a la que ara se li diu, caldria demanar de nou el consentiment jurídic informat (articles 5.1.b («limitació de la finalitat») i 14.4 del RGPD 2016/679), sempre que no es doni alguna de les excepcions assenyalades al capítol IV).

Si es volen utilitzar les dades personals per a una finalitat diferent caldrà demanar de nou el consentiment jurídic informat, sempre que no es doni alguna de les excepcions assenyalades al capítol IV.

3.3. És important tenir present que, en algunes situacions, per exemple en l'atenció a dones maltractades o altres situacions de violència cap a la persona atesa, s'ha d'evitar que en el marc de la intervenció la persona hagi d'explicar i reviure situacions doloroses (revictimització o victimització secundària).

4. Si s'han de traspassar dades personals a altres professionals o serveis:

4.1 Explicar aquesta necessitat i identificar els o les professionals o serveis amb els quals es compartiran.

Si el o la professional ha de compartir o traspassar dades personals amb altres professionals o serveis, cal explicar aquesta necessitat, identificar els o les professionals o serveis amb els quals es compartiran (consideració 61 i articles 5.1, 12, 13.e i 15.1.c del RGPD 2016/679) i informar que també estan subjectes al secret professional i a la correcta protecció de les dades personals.

Si s'han de traspassar dades personals a altres professionals, cal explicar aquesta necessitat i identificar amb qui es compartiran.

En el supòsit que variessin les persones o els serveis als quals es traspassen les dades personals, és una bona praxi professional informar la persona.

4.2 Informar dels tres criteris de traspàs de dades personals i, si s'escau, les possibles situacions que poden justificar trencar el secret professional.

Informar que les condicions de traspàs de dades personals són, *prima facie* (6), tres:

(1) Es trametran les dades personals justes i necessàries. Aquesta condició no té excepcions.

(2) Les dades personals es trametran amb el consentiment de la persona afectada o, si s'escau, del seu representant legal. Aquesta condició sí pot tenir exempcions (vegeu el capítol IV).

(3) Les persones o organitzacions a les quals es trameten les dades personals en faran un bon ús. Aquesta condició no té exempcions.

S'han de traspassar les dades personals justes i necessàries. Això no té excepcions.

5. Explicar les mesures de protecció de les dades personals, els drets ARSLOOP i a qui i a on cal dirigir-se per exercir-los (responsable, encarregat o delegat del fitxer).

5.1. Informar del lloc a on es guardaran les dades personals i de les mesures de protecció i del temps de conservació abans de destruir-les, si s'escau.

5.2. Informar que poden exercir els drets d'accés, rectificació, supressió, limitació, oposició, origen i portabilitat (ARSLOOP). Els drets d'accés, rectificació, portabilitat i supressió ho són respecte de les dades personals, i els de limitació i oposició respecte del seu tractament.

(6) *Prima facie* és una locució llatina que significa 'a primera vista' o 'primera aparença'. No obstant això, la traducció col·loquial seria 'en principi', expressió que utilitzem per indicar que farem o considerem alguna cosa sempre que no apareguin nous factors que aconsellin canviar d'opinió. Per exemple, quan diem «en principi vindré» o «considero que això, en principi, està bé». Els valors, principis o drets i, per tant, les obligacions i els deures, són tots *prima facie*. Això significa que s'han de respectar o realitzar tots mentre no entrin en conflicte entre ells i que, quan passa això, s'ha d'analitzar i decidir quin d'ells preval en aquesta situació concreta.

(1) **Accés**: dret d'accedir a totes les dades personals que es tinguin de la persona (article 15 del RGPD 2016/679 i article 13 Llei Orgànica 3/2018).

(2) **Rectificació**: «L'interessat té dret a obtenir del responsable del tractament la rectificació de les dades personals inexactes que l'afecten, sense dilació indeguda. Tenint en compte les finalitats del tractament, l'interessat té dret que es completin les dades personals incompletes, fins i tot mitjançant una declaració addicional» (article 16 del RGPD 2016/679 i article 14 Llei Orgànica 3/2018).

(3) **Supressió** («limitació del termini de conservació» i «dret a l'oblit»): La persona té dret a la supressió de les seves dades personals sense dilació indeguda per part del responsable del tractament, quan concorri alguna de les circumstàncies que s'assenyalen en l'article 17.1 del RGPD 2016/679, d'entre les quals cal destacar aquestes: les dades personals ja no són necessàries, l'interessat retira el consentiment jurídic, l'interessat s'oposa al tractament, les dades personals s'han tractat il·lícitament, les dades personals s'han de suprimir per complir una obligació, etc. (consideracions 65 i 66 i articles 5.1.e i 17 del RGPD i article 15 Llei Orgànica 3/2018).

S'ha d'informar del termini durant el qual es conservaran les dades personals o, quan això no sigui possible, els criteris utilitzats per determinar aquest termini (article 14.2.a del RGPD i article 15 Llei Orgànica 3/2018).

(4) **Limitació**: En general, en les situacions en les quals no queda clar si les dades personals s'han d'esborrar, es pot exercir el dret a limitar el tractament. D'entre les situacions que assenyala l'article 18.1 del RGPD 2016/679 cal destacar aquestes: quan l'interessat ha impugnat l'exactitud de les dades personals, durant el termini que

Cal informar a la persona de les mesures de protecció de dades i dels drets ARSLOOP:

1. Dret a accedir a totes les dades personals que tinguem de la persona.

2. Dret a rectificar les dades personals inexactes.

3. Dret a suprimir les dades personals quan ja no són necessàries.

4. Dret a limitar el tractament de les dades personals.

5. Dreta a oposar-se al tractament de dades personals.

6. Dret a conèixer l'origen de les dades personals quan aquestes provenen d'una altra font.

7. Dret a disposar de les dades personals en un format estructurat.

permet al responsable verificar-ne l'exactitud; el responsable ja no necessita les dades personals per a les finalitats del tractament, però l'interessat les necessita per formular, exercir o defensar reclamacions; l'interessat s'ha oposat al tractament i mentre es verifica si els motius legítims del responsable prevalen sobre els de l'interessat (article 4.3 i 18 del RGPD i article 16 Llei Orgànica 3/2018).

(5) **Oposició**: «[...] l'interessat té dret a oposar-se que les dades personals que l'afecten siguin objecte d'un tractament basat en el que disposa l'article 6, apartat 1, lletres i) of) , inclosa l'elaboració de perfils sobre la base d'aquestes disposicions. El responsable del tractament ha de deixar de tractar aquestes dades personals, llevat que acrediti motius legítims imperiosos per al tractament que prevalguin sobre els interessos, els drets i les llibertats de l'interessat, o per a la formulació, l'exercici o la defensa de reclamacions (article 21.1 del RGPD 2016/679 i article 18 Llei Orgànica 3/2018)).

(6) **Origen**: quan les dades no s'han obtingut de l'interessat, la persona té dret a saber-ne l'origen i cal informar-lo «en un termini raonable». «Quan no es pot facilitar a l'interessat l'origen de les dades personals, perquè s'han utilitzat diverses fonts, cal facilitar-li informació general» (consideració 61 i articles 14.2.f i 15.1.g del RGPD 2016/679).

Els i les professionals de l'àmbit dels serveis psico-sòcio-educatius de vegades obtenen dades personals («informacions») subjectives que els donen terceres persones. En aquestes situacions, en tant que dades personals subjectives, tenen l'obligació de desestimar-les d'entrada o, si tenen credibilitat i poden ser significatives, investigar-les fins desestimar-les per falses o donar-les per certes. Si es donen per certes, en tant que dades personals objectives, caldrà informar-ne a la persona interessada, preservant les fonts en la mesura del possible i just.

Les dades personals subjectives (o anotacions subjectives) han de complir dos criteris: han de ser mínimes i només es poden guardar un termini raonable de temps que com a màxim pot ser un mes (article 14.3.a del RGPD 2016/679).

(7) **Portabilitat.** «L'interessat té dret a rebre, en un format estructurat, d'ús comú i de lectura mecànica, les dades personals que l'afecten i que ha facilitat a un responsable del tractament» (article 20.1 del RGPD 2016/679 i article 17 Llei Orgànica 3/2018). «Lectura mecànica» significa que l'arxiu ha de permetre les aplicacions informàtiques buscar, identificar, reconèixer i extreure amb facilitat dades específiques.

5.3. Informar d'on i a qui cal dirigir-se per exercir els drets ARSLOOP (identitat i dades de contacte del responsable, encarregat o delegat dels fitxers) (article 13 del RGPD 2016/679 i article 11 i 12 de la Llei Orgànica 3/2018).

El RGPD 2016/679 ha introduït un nou model de compliment mitjançant el principi de responsabilitat proactiva (accountability), que exigeix una major implicació dels professionals. Una de les peces d'aquest nou enfocament és la figura del delegat de protecció de dades (DPD), que és una figura independent que vetlla per la protecció dels drets de les persones titulars de les dades personals, que ajuda les persones obligades a protegir les dades persones i que vetlla per una cultura de protecció de dades en l'organització.

6. Al final del procés d'informació, demanar el consentiment oral i escrit per recollir i tractar les dades personals.

Una vegada que la persona o persones han estat informades i llevat les excepcions assenyalades a les pautes (8), (9), (10) i (11), s'ha d'obtenir el seu consentiment o el del seu representant legal.

El consentiment és «tota manifestació de voluntat lliure, específica, informada i inequívoca per la qual l'interessat

És imprescindible obtenir el consentiment de la persona per recollir i tractar les seves dades personals.

accepta, ja sigui mitjançant una declaració o una clara acció afirmativa, el tractament de dades personals que el concerneixen» (article 4.11 del RGPD 2016/679 i article 6 Llei Orgànica 3/2018).

El consentiment ha de ser lliure i informat. *Lliure* significa que la persona que el dona té la capacitat cognitiva per entendre allò que autoritza i les conseqüències que pot tenir i que no està sotmesa a coaccions. *Informat* significa que ha rebut tota la informació necessària i en les condicions adequades (llenguatge comprensible, ha pogut fer totes les preguntes que ha considerat convenients, li han estat respostes adequadament i ha disposat del temps necessari per prendre la decisió).

La persona ha de mostrar el seu consentiment de manera lliure (té capacitat cognitiva per comprendre i no està sotmesa a coaccions) i informada (disposa de tota la informació necessària).

El consentiment lliure i informat és primàriament un procés de diàleg oral. En algunes ocasions, però, pot ser recomanable o necessari que la persona signi un document de consentiment jurídic. Quan passi això, el professional ha de tenir molt present que el nucli del consentiment jurídic informat no és el document signat, sinó el procés a través del qual s'informa de forma entenedora, honesta i pausada a la persona, que ha de poder fer totes les preguntes que consideri necessàries.

El consentiment lliure i informat respon a les característiques assenyalades fins aquí. Per contraposició, en bioètica es parla de «consentiment firmat» per designar una mala praxi, una acció defensiva o purament burocràtica per la qual es requereix a la persona atesa que signi un document, sense explicacions ni diàleg a través del qual la persona pugui fer totes les preguntes que consideri oportunes i li siguin adequadament contestades.

Allò més important del consentiment jurídic informat no és el document signat, sinó el procés a través del qual s'informa de forma entenedora, honesta i pausada a la persona, que ha de poder fer totes les preguntes que consideri necessàries.

En aquest sentit, a més a més del full que recull la informació, el document que la persona signa ha de dir *(I)* que ha rebut la informació necessària, *(II)* que ha pogut fer totes les preguntes que ha considerat necessàries, que les hi han respost adequadament i que ho ha entès, *(III)* les dades del professional que l'ha informat, *(IV)* que entén que pot retirar el seu consentiment en qualsevol moment i que sap com fer-ho (article 7.3 del RGPD 2016/679) i *(V)* que dona el seu consentiment de forma lliure.

La consideració 42 del RGPD 2016/679 diu:.

> «Quan el tractament [de les dades] es realitza amb el consentiment de l'interessat, el responsable del tractament ha de poder demostrar que aquest consentiment s'ha donat per aquesta operació de tractament. En particular en el context d'una declaració per escrit efectuada sobre un altre assumpte, hi ha d'haver garanties que l'interessat és conscient que dóna el seu consentiment, i de la mesura en què ho fa. D'acord amb la Directiva 93/13/CEE del Consell, cal proporcionar un model de declaració de consentiment elaborat prèviament pel responsable del tractament, amb una formulació intel·ligible i de fàcil accés, que empri un llenguatge clar i senzill i que no contingui clàusules abusives. Perquè el consentiment sigui informat, l'interessat ha de conèixer com a mínim la identitat del responsable i les finalitats del tractament a les quals estan destinades les dades personals. El consentiment no s'ha de considerar donat lliurement si l'interessat no gaudeix de veritable o lliure elecció o no pot denegar o retirar el seu consentiment sense patir algun perjudici.».

IV *Excepcions al deure de disposar del consentiment de la persona per a la obtenció, tractament i traspàs de les seves dades personals.*

7. La licitud del tractament: consentiment, relació contractual, obligació legal, protecció d'interessos vitals, exercici de poders públics i interessos legítims.

El consentiment de la persona interessada és un requisit important per a l'obtenció, tractament i traspàs de dades personals. Ara bé, l'article 6 del Reglament (UE) 2016/679 contempla altres cinc possibilitats en les quals, tot i no disposar del consentiment de la persona, l'obtenció, tractament o traspàs de dades personals és lícit:

«1. El tractament només és lícit si es compleix, almenys, una de les condicions següents:

a) L'interessat ha donat el consentiment per al tractament de les seves dades personals, per a una o diverses finalitats específiques.

b) El tractament és necessari per executar un contracte en el qual l'interessat és part o bé per aplicar mesures precontractuals a petició seva.

c) El tractament és necessari per complir una obligació legal aplicable al responsable del tractament.

d) El tractament és necessari per protegir interessos vitals de l'interessat o d'una altra persona física.

e) El tractament és necessari per complir una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament.

f) El tractament és necessari per satisfer interessos legítims perseguits pel responsable del tractament o per un tercer, sempre que no hi prevalguin els interessos o els drets i les llibertats fonamentals de l'interessat que requereixen la protecció de dades personals, especialment si l'interessat és un nen.

El que es disposa a la lletra f) del primer paràgraf no s'aplica al tractament efectuat per les autoritats públiques en l'exercici de les seves funcions.»

El tractaments de dades sense consentiment de la persona pot ser lícit si es compleix almenys una de les condicions establertes a l'article 6 del RGPD (UE) 2019/679.

8. Possible o confirmat risc o abandonament d'infants o adolescents.

La llei contempla situacions en les quals, si es donen tres condicions, no és necessari el coneixement i consentiment del menor d'edat, de la seva família o de les persones del seu entorn de les quals es recullen dades personals. Les tres condicions són: *(I)* situació de risc o desemparament del menor d'edat, *(II)* necessitat de disposar d'aquestes dades personals per a la prevenció, detecció o reparació de risc o desemparament, i *(III)* legalitat de l'entitat que realitza la recollida i el tractament de les dades personals.

No obstant això, considerem que per a una bona praxi socioeducativa ha d'afegir una quarta condició: *(IV)* sempre que informar i demanar consentiment a l'infant o adolescent o les persones de les quals es recullen dades personals pugui suposar un dany al menor d'edat.

A continuació es relacionen els articles d'algunes de les lleis que recullen aquesta primera excepció:

Reglament General de Protecció de Dades 2016/679 de la Unió Europea

La Consideració 38 del RGPD (UE) 2016/679 diu:

> «Els nens mereixen una protecció específica de les seves dades personals, ja que poden ser menys conscients dels riscos, les conseqüències, les garanties i els drets relacionats amb el tractament de dades personals. Aquesta protecció específica s'ha d'aplicar, en particular, a la utilització de dades personals de nens amb finalitats de màrqueting o a l'elaboració de perfils de personalitat o d'usuari, així com a l'obtenció de dades personals relatives a nens, quan s'utilitzen serveis oferts directament a un nen. El consentiment del titular de la pàtria potestat o de la tutela no serà necessari en l'àmbit/pels serveis de prevenció i orientació que s'ofereixin directament al nen.»

El RGPD (UE) 2016/679 dona preferència al consentiment de la persona afectada, però a l'article 6.1 assenyala cinc altres possibilitats en les quals el tractament és lícit tot i no disposar del consentiment de la persona afectada. Diu així:

> «1. El tractament només és lícit si es compleix, almenys, una de les condicions següents:
>
> a) L'interessat ha donat el consentiment per al tractament de les seves dades personals, per a una o diverses finalitats específiques.
>
> b) El tractament és necessari per executar un contracte en el qual l'interessat és part o bé per aplicar mesures precontractuals a petició seva.
>
> c) El tractament és necessari per complir una obligació legal aplicable al responsable del tractament.
>
> d) El tractament és necessari per protegir interessos vitals de l'interessat o d'una altra persona física.
>
> e) El tractament és necessari per complir una missió realitzada en interès públic o en l'exercici de poders públics conferits al responsable del tractament.
>
> f) El tractament és necessari per satisfer interessos legítims perseguits pel responsable del tractament o per un tercer, sempre que no hi prevalguin els interessos o els drets i les llibertats fonamentals de l'interessat que requereixen la protecció de dades personals, especialment si l'interessat és un nen.
>
> El que es disposa a la lletra f) del primer paràgraf no s'aplica al tractament efectuat per les autoritats públiques en l'exercici de les seves funcions.»

Llei Orgànica 3/2018 de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals

«Article 7. Consentiment dels menors d'edat.

1. El tractament de les dades personals d'un menor d'edat únicament es pot fonamentar en el seu consentiment quan sigui més gran de catorze anys.

   S'exceptuen els supòsits en què la llei exigeixi l'assistència dels titulars de la pàtria potestat o tutela per dur a terme l'acte o el negoci jurídic en el context del qual se sol·licita el consentiment per al tractament.

2. El tractament de les dades dels menors de catorze anys, fonamentat en el consentiment, només és lícit si consta el del titular de la pàtria potestat o tutela, amb l'abast que determinin els titulars de la pàtria potestat o tutela.

«Article 8. Tractament de dades per obligació legal, interès públic o exercici de poders públics.

1. El tractament de dades personals només es pot considerar fonamentat en el compliment d'una obligació legal exigible al responsable, en els termes que preveu l'article 6.1.c) del Reglament (UE) 2016/679, quan així ho prevegi una norma de dret de la Unió Europea o una norma amb rang de llei, que pot determinar les condicions generals del tractament i els tipus de dades objecte d'aquest així com les cessions que escaiguin com a conseqüència del compliment de l'obligació legal. Aquesta norma pot imposar igualment condicions especials al tractament, com ara l'adopció de mesures addicionals de seguretat o d'altres establertes al capítol IV del Reglament (UE) 2016/679.

2. El tractament de dades personals només es pot considerar fonamentat en el compliment d'una missió duta a terme en interès públic o en l'exercici de poders

públics conferits al responsable, en els termes que preveu l'article 6.1 e) del Reglament (UE) 2016/679, quan derivi d'una competència atribuïda per una norma amb rang de llei.»

«Article 12. Disposicions generals sobre exercici dels drets.

[...]

6. En qualsevol cas, els titulars de la pàtria potestat poden exercir en nom dels menors de catorze anys els drets d'accés, rectificació, cancel·lació, oposició o qualssevol altres que els puguin correspondre en el context d'aquesta Llei orgànica.»

Llei catalana 14/2010, del 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència:

«Article 24. Actuació de les administracions públiques

2. Les administracions implicades han de col·laborar i actuar coordinadament. Especialment en matèria de protecció dels infants i els adolescents, els serveis públics estan obligats a facilitar la informació requerida pel departament competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents a fi de valorar quina és la situació de l'infant o l'adolescent, i a portar a terme les actuacions de col·laboració necessàries per a protegir-los. Les dades que es poden cedir entre administracions sense consentiment de la persona afectada són les econòmiques, laborals, socials, educatives, de salut, policials i penals dels menors i de llurs progenitors, tutors o guardadors.

4. Les administracions públiques han de vetllar perquè tots els professionals que atenen infants i adolescents tinguin la formació i la qualificació específiques i adequades a les necessitats dels atesos.»

«Article 100. Deure de comunicació, intervenció i denúncia

1. Els ciutadans que tenen coneixement de la situació de risc o desemparament en què es troba un infant o adolescent tenen el deure de comunicar-ho als serveis socials bàsics, especialitzats o del departament competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents, al més aviat possible, perquè en tinguin coneixement.

2. L'Administració ha de garantir la confidencialitat de la identitat de la persona que porta a terme la comunicació a què fa referència l'apartat 1.

3. Tots els professionals, especialment els professionals de la salut, dels serveis socials i de l'educació, han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement de la situació de risc o de desemparament en què es troba un infant o adolescent, d'acord amb els protocols específics i en col·laboració i coordinació amb l'òrgan de la Generalitat competent en matèria de protecció dels infants i els adolescents. Aquesta obligació inclou la de facilitar la informació i la documentació que calgui per a valorar la situació de l'infant o l'adolescent.

4. Els contractes que les administracions públiques catalanes subscriguin amb les persones o entitats privades que presten serveis en els àmbits professionals relacionats en l'apartat 3 han de recollir expressament les obligacions d'intervenció.

5. Les obligacions a què fa referència aquest article s'entenen sens perjudici del deure de comunicació o denúncia dels fets als cossos i les forces de seguretat, al Ministeri Fiscal o a l'autoritat judicial.»

Llei Orgànica 1/1996, de 15 de gener, de Protecció Jurídica del Menor:

«Tractament de dades de caràcter personal.

1. Per al compliment de les finalitats que preveu el capítol I del títol II d'aquesta Llei, les administracions publiques competents poden procedir sense el consentiment de l'interessat a la recollida i el tractament de les dades que siguin necessàries per valorar la situació del menor, incloses tant les relatives al menor com les relacionades amb el seu entorn familiar o social.

   Els professionals, les entitats públiques i privades i, en general, qualsevol persona han de facilitar a les administracions públiques els informes i antecedents sobre els menors, els seus progenitors, tutors, guardadors o acollidors que se'ls requereixin perquè són necessaris per a aquesta finalitat; no es necessita el consentiment de l'afectat.

2. Les entitats a què es refereix l'article 13 poden tractar sense consentiment de l'interessat la informació que sigui imprescindible per al compliment de les obligacions establertes al precepte esmentat amb l'única finalitat de posar les dades en coneixement de les administracions públiques competents o del Ministeri Fiscal.

3. Les dades sol·licitades per les administracions públiques es poden utilitzar únicament i exclusivament per a l'adopció de les mesures de protecció que estableix aquesta Llei, atenent en tot cas la garantia de l'interès superior del menor, i nomes es poden comunicar a les administracions públiques que hagin d'adoptar les resolucions corresponents, al Ministeri Fiscal i als òrgans judicials.

4. Les dades també es poden cedir al Ministeri Fiscal sense consentiment de l'interessat, que les ha de tractar per a l'exercici de les funcions que estableixen aquesta Llei i la normativa que li és aplicable.

5. En tot cas, el tractament d'aquestes dades queda sotmès al que disposa la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i les seves disposicions de desplegament, i és exigible la implantació de les mesures de seguretat de nivell alt que preveu la normativa esmentada.»

9. Protecció de persones adultes sense capacitat per entendre danys o riscos significatius.

Quan la persona no té la capacitat cognitiva per entendre el mal que li pot ocasionar mantenir el secret i aquest dany és significatiu, no només pot estar èticament justificat trencar el secret professional, sinó que és un deure. Aquestes situacions, en tant que limitació d'un dret fonamental, han d'estar correctament justificades i ser analitzades i preses per l'equip professional.

10. Protecció de danys injustos a terceres persones.

Quan mantenir el secret pugui ocasionar un dany injust a terceres persones, pot estar èticament justificat i ser un deure trencar el secret professional sense el coneixement o consentiment de la persona afectada. Aquestes situacions, en tant que limitació d'un dret fonamental, han d'estar correctament justificades i ser analitzades i preses per l'equip professional.

Hi ha el deure legal de comunicar a l'autoritat competent qualsevol delicte públic del qual es té coneixement, sobretot si se sap en l'exercici d'una professió que vetlla pels drets de les persones(7). Ara bé, en ètica aquest deure s'ha de formular de la següent manera: hi ha el deure de posar en coneixement de l'autoritat competent qualsevol delicte públic, a no ser que hi hagi bones raons per no fer-ho, sobretot en aquelles professions que vetllen pels drets de les persones. En aquest supòsit s'hi contemplen les possibles situacions de risc per violència cap a la persona, per exemple les situacions de violència masclista o de maltractament envers les persones grans.

La denúncia d'un delicte persegueix protegir un bé, evitant o disminuint un dany a la persona agredida, a altres persones, a la persona agressora o a la persona que té coneixement del delicte (en l'àmbit que ens ocupa, el o la professional). En aquelles situacions en les quals la denúncia no evitarà ni disminuirà cap mena de dany (aquí cal incloure-hi la justícia reparadora) a ningú i, en canvi, suposarà un dany a algú, és un deure ètic no denunciar-ho, sobretot en aquelles professions que vetllen pels drets de les persones.

No denunciar no significa amagar o silenciar. A part de la llei, hi ha altres maneres d'evitar o disminuir danys i les professions de l'àmbit psicosocioeducatiu i sociosanitari les han de conèixer com cap altra professió.

La necessitat de la confidencialitat per al bon exercici d'algunes professions és reconeguda per la llei, que les eximeix del deure de denunciar els delictes públics dels que tinguessin coneixement en l'exercici de les seves professions o oficis (advocats, procuradors i eclesiàstics, segons l'article 263 de la Llei d'enjudiciament criminal) i del deure de declarar quan

Quan mantenir el secret ocasioni un dany injust a terceres persones, pot estar èticament justificat trencar el secret professional sense el consentiment de la persona afectada. Aquestes situacions han d'estar correctament justificades i ser analitzades i preses per l'equip professional.

(7) La llei espanyola diferència entre delictes públics, semipúblics i privats. Els delictes públics són aquells que es considera que transcendeixen l'àmbit de la víctima i, per tant, el poder de l'Estat es veu cridat a perseguir-los encara que ningú els denunciï (d'ofici) i els ciutadans tenen el deure de comunicar-los a l'autoritat competent si en els han presenciat o en tenen notícia per raó del seu càrrec, professió, ofici o per qualsevol altre mitjà (articles 259, 262 i 264 de la Llei d'Enjudiciament Criminal, respectivament).

siguin requerits per la justícia (advocats defensors, eclesiàstics, funcionaris públics guardadors de secrets o subjectes a una obediència deguda, segons els articles 416 i 417 de la LECrim). Les professions de l'àmbit psicosocioeducatiu i sociosanitari no es troben entre aquestes professions, però no hi ha dubte que la confidencialitat és bàsica per al seu bon exercici professional.

11. Requeriment judicial.

Quan el jutge demana als professionals dades personals d'una persona, s'ha d'atendre la seva demanda. Els requeriments judicials han de concretar les dades personals que se sol·liciten i, en cas de no fer-ho, els professionals ha de sol·licitar que es concretin.

L'article 371 de la llei d'Enjudiciament Civil estableix que davant un requeriment judicial, aquells professionals que tinguin el deure de guardar secret ho han de manifestar «raonadament i el tribunal, considerant el fonament de la negativa a declarar, ha de resoldre, mitjançant provisió , el que sigui procedent en Dret».

12. Utilitzar dades personals per a finalitats diferents a les que es van recollir i sense el consentiment de la persona afectada.

Pot passar que el o la professional es trobi en situacions no contemplades per la llei (les dues excepcions assenyalades anteriorment) i que hi hagi raons per a emprar dades personals per a finalitats diferents a aquelles per a les quals es van recollir, per exemple estudis de recerca quantitatius o qualitatius. En aquestes situacions, l'article 6.4 del RGPD (UE) 2016/679 diu que s'han de tenir en compte, entre altres, aquests cinc factors per realitzar l'anàlisi i prendre una decisió: (a) si hi ha alguna relació entre l'objectiu inicial de la recollida de dades i l'objectiu actual de tractament d'aquestes dades, (b) el context en el qual es van recollir les dades personals, sobretot el que fa referència

En el cas que es vulguin emprar dades personals per a finalitats diferents per les quals es van recollir s'han d'analitzar els 5 factors previstos a l'article 5.1 del RGPD (UE) 2016/679.

a la relació entre la persona atesa i el o la professional, (c) el tipus de dades personals (si són molt sensibles), (d) les possibles conseqüències que pot tenir per a l'interessat i (e) les garanties que ofereix el tractament d'aquestes dades(8).

L'article 5.1 del RGPD (UE) 2016/679 també contempla aquesta possibilitat i considera que no es considera incompatible amb les finalitats inicials el tractament de dades personals amb finalitats d'arxiu en interès públic, amb finalitats de recerca científica i històrica o amb finalitats estadístiques(9).

(8) «4. Quan el tractament per a una finalitat diferent d'aquella per a la qual es van recollir les dades personals no està basat en el consentiment de l'interessat, o en el dret de la Unió o dels estats membres que constitueix una mesura necessària i proporcional en una societat democràtica per salvaguardar els objectius esmentats a l'article 23, apartat 1, el responsable del tractament, amb objecte de determinar si el tractament amb una altra finalitat és compatible amb la finalitat per a la qual es van recollir inicialment les dades personals, tindrà en compte, entre d'altres:

(a) Qualsevol relació entre les finalitats per a les quals s'han recollit les dades personals i les finalitats del tractament posterior previst.

(b) context en què s'han recollit les dades personals, en particular respecte de la relació entre els interessats i el responsable del tractament.

(c) La naturalesa de les dades personals, en especial quan es tracten categories especials de dades personals, de conformitat amb l'article 9, o dades personals relatives a condemnes i infraccions penals, de conformitat amb l'article 10.

(d) Les possibles conseqüències pels interessats del tractament posterior previst;

(e) L'existència de les garanties adequades, que poden incloure el xifrat o la seudonimització.» (article 6.4 del RGPD (UE) 2016/679).

(9) «[Les dades personals seran] Recollides amb finalitats determinades, explícites i legítimes i posteriorment no s'han de tractar de manera incompatible amb aquestes finalitats. D'acord amb l'article 89, apartat 1, el tractament posterior de les dades personals amb finalitats d'arxiu en interès públic, amb finalitats de recerca científica i històrica o amb finalitats estadístiques no es considera incompatible amb les finalitats inicials (limitació de la finalitat).» (article 5.1 del RGPD (UE) 2016/679).

V Persones que han elaborat o col·laborat en aquest document

Joan Canimas Brugué	Coordinació. Doctor en filosofia.
Rosa Guixé Valls	Directora tècnica de l'àrea de Benestar social.
Roger López Guirao	Tècnic d'Inclusió social.
Luci Alvarado Lloret	Educadora social.
Ouafae Acharki	Tècnica d'acollida.
Imma Arrufat Dalmau	Educadora social.
Mar Carreras Colom	Psicòloga.
Alba Ejido Valcárcel	Treballadora social.
Elisenda Franco Valero	Educadora social.
Alba Garcia Puignau	Treballadora social.
Laia Gironella Gimbernat	Treballadora social.
Àngels Gorris Llosa	Administrativa.
Alba Juanola	Treballadora social.
Neus Juanola Vila	Educadora social i tècnica de polítiques migratòries.
Judith Juventench Pastra	Educadora social.
Jasmina Martínez Mesa	Treballadora social.
Carme Ortega Paradeda	Coordinadora del Serveis Socials Bàsics.
Mònica Ortega	Treballadora social.
Glòria Pla Comas	Psicòloga i Coordinadora de l'Equip d'Atenció a les famílies i Envelliment actiu.
Dani Sànchez Sala	Educador social.
Dolors Terradas Ginesta	Educadora social.
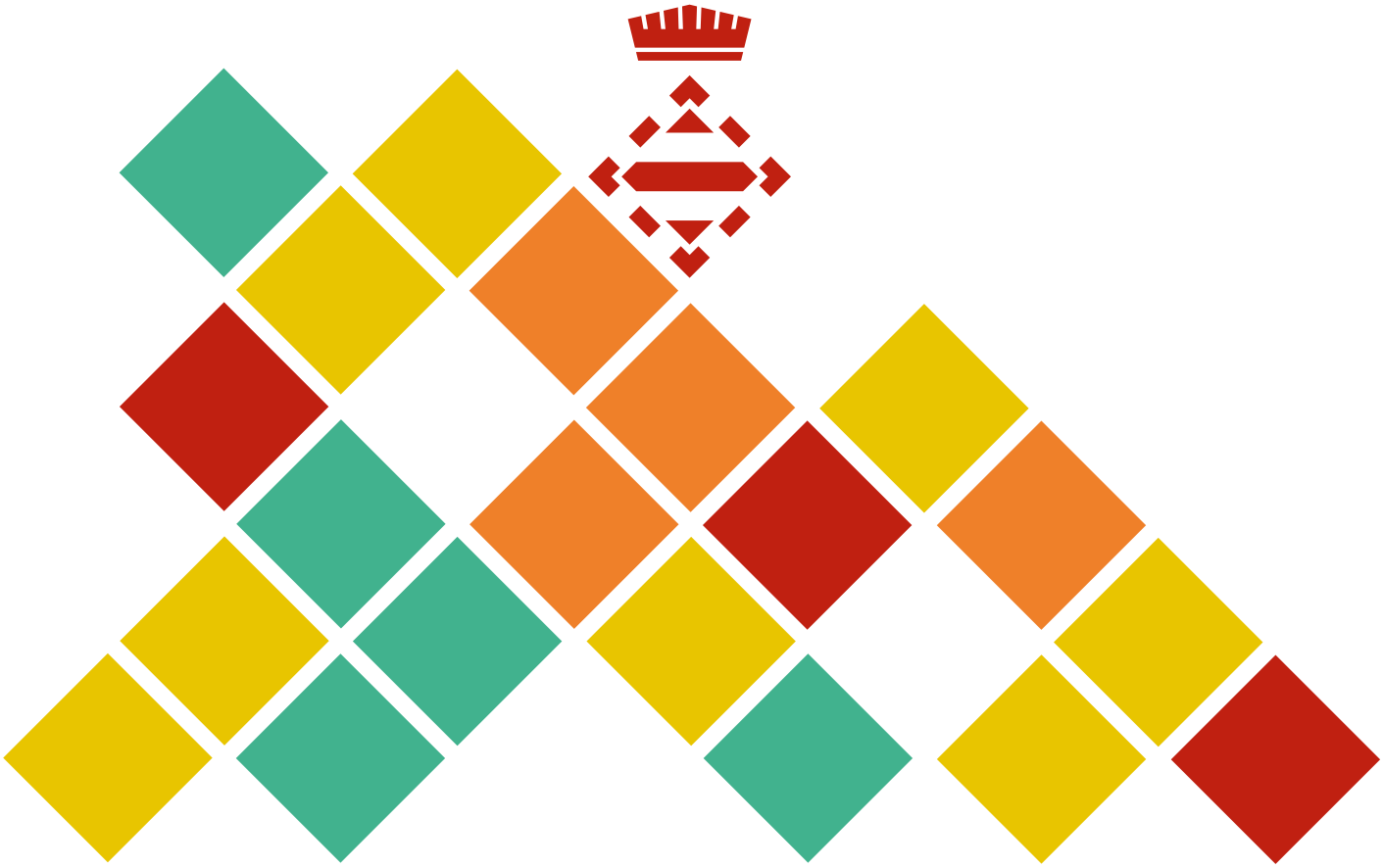
Aquest Protocol va ser sotmès a la crítica de tots i totes les professionals dels Serveis Socials del Consell Comarcal de l'Alt Empordà i es van celebrar dues Jornades amb tots ells per recollir les seves aportacions.